

امام موسی کاظم

هفتمین امام شیعیان حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در هفتم ماه صفر سال ۱۲۸ هجری قمری در ابواء متولد گردید.

پدر بزرگوارش حضرت امام جعفر صادق علیه السلام و مادر گرامیش حمیده است.

میلادش برای امام صادق علیه السلام چنان شادی بخش بود که آن حضرت به همین مناسبت سه روز جشن گرفت و مردم مدینه را اطعام نمود.

نام مبارکش موسی و القاب و کنیه هایش متعدد است؛ مشهورترین لقبش کاظم و صابر و معروفترین کنیه اش ابوالحسن است. نقش نگین انگشتری اش جمله حسبی الله بوده است.

امامت

او که براساس تقدیر الهی قرار بود پس از پدر بزرگوارش امامت امت را به عهده بگیرد،

تحت تربیت فوق العاده امام صادق مراحل رشد و کمال را پشت سر گذاشت و مرحله نوجوانی و جوانی را طی نمود، به گونه ای که تا آخر عمر، جلال و جمال الهی در صورت و سیرتش مشهود بود.

از حوادث مهم دوران جوانی آن امام، مرگ نابهنگام برادر بزرگترش، اسماعیل، بود که از الطاف خفیه الهیه محسوب می شد و زمینه ساز تثبیت امامت وی شد. تلاش امام جعفر صادق علیه السلام نیز در این راستا و به منظور جلوگیری از انحراف جریان امامت بود. هر چند بعدها نیز گروهی پیدا شدند و پس از امام صادق علیه السلام معتقد به امامت اسماعیل گشتند و مرگ او را انکار نمودند.

سرانجام پس از شهادت جانگداز امام صادق، موسی بن جعفر علیه السلام در سن بیست سالگی مسؤولیت بزرگ امامت و هدایت امت را در یکی از بحرانی ترین دورانها به دوش گرفت.

دوران امامت

از مشکلات روزهای نخستین امامت موسی بن جعفر علیه السلام، ادعای امامت دروغین برادر بزرگتر حضرت، عبدالله افطح، بود که گروهی را به دنبال خود کشید و فرقه "فطحیه" به همین ترتیب شکل گرفت. هر چند با برخورد روشنگرانه‌ی امام، عبدالله با شکست روبرو گردید.

دوران سی و پنج ساله امامت موسی بن جعفر مصادف بود با اوج قدرت حکومت بنی عباس و همزمان با چهار تن از حاکمان عیاش و خون آشام عباسی به نامهای منصور دوانیقی، مهدی عباسی، هادی عباسی و هارون الرشید که حضرت نیز به فراخور شرایط زمانی حساس هر یک، وظیفه سنگین امامت و هدایت امت را به بهترین شکل ممکن به دوش کشید، و اگر چه با حوادث سهمگین و خونینی همچون واقعه فخ و شهادت مظلومانه گروهی از آل علی علیه السلام روبرو گردید، ولی لحظه‌ای از وظیفه خطیر خود کوتاهی ننمود.

و تلاش مستمر خویش را عمدتاً در محورهای زیر متمرکز ساخت:

اول - تبلیغ دین خداوند و گسترش فرهنگ اسلام، تبیین و تشریح معارف و احکام الهی در قالب احادیث بلند و کوتاه و پاسخ به سوالات شفاهی و کتبی و...

دوم- پرورش انسان‌های مستعد و تربیت شاگردان والامقام و شاخص در میدان علم و عمل و حفظ و حراست آنان.

سوم- مبارزه بی‌امان با حاکمان جور و ستم و غاصبان خلافت و شکستن صولت شیطانی آنان در میدان‌های مختلف و تشریح مبانی حق.

چهارم- تربیت یاران مدیر و مدبر و خودساخته و نفوذ دادن آنان در مراکز حساس حکومتی، تا مرز وزارت و استانداری، به منظور خنثی‌سازی نقشه‌های مخرب و دین‌سوز دشمنان، کمک به مظلومان و محرومان و دفاع از حریم شیعیان .

پنجم- سامان‌دهی شیعیان با شیوه‌های مختلف تربیتی، عملی، مناظره‌های سیاسی و...

امام علیه‌السلام در این مسیر، نهایت تلاش خویش را مبذول داشت و در مواقع لازم از اهرم‌های فوق‌العاده‌ای همچون استفاده از معجزه، دعای مستجاب و به‌کارگیری علم امامت امام کاظم علیه السلام بهره برد.

درایت امام

روش امام آنچنان دقیق و حساس بود که تلاش چشمگیر و جاسوسی‌های مداوم حاکمان عباسی برای به‌دست آوردن سرنخی از اقدامات امام علیه السلام بی‌نتیجه بود، و امام همچنان در همه زمینه‌ها موفق و کارآمد به پیش می‌رفت و در اوج اقتدار معنوی و اجتماعی قرار داشت، به گونه‌ای که نگاه کل جهان اسلام متوجه ایشان بود.

سرانجام هارون الرشید برای دستگیری امام شخصاً به صحنه آمد و طی صحنه‌سازی در کنار قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله به جوسازی علیه امام پرداخت و او را در یک جلالت ظاهری ولی در پرده‌ای از ابهام با تشکیل دو کاروان مختلف از مدینه تبعید کرد و بارها به زندان انداخت. هارون چندین بار به ترور حضرت اقدام نمود و در بعضی موارد شخصاً وارد شد که هر بار ناموفق بود.

ترور شخصیت امام

از این رو هارون در یک حرکت جدید، اقدام به ترور شخصیت امام کرد که آن هم ناکام ماند و وی از صحنه‌سازی و اقرار و اعتراف‌گیری هم طرفی نیست. رفتار حضرت در زندان در زمینه‌های مختلف عبادی، تربیتی، ارتباط با دیگران، و تأثیرگذاری بر دوست و دشمن و . . . چنان عمیق و موثر بود که هارون نهایتاً دستور داد سندی بن شاهک ، امام علیه السلام را در بیست و پنجم رجب سال ۱۸۳ هجری قمری در پنجاه و پنج سالگی با خرمای زهرآلوده به شهادت برساند.

شهادت امام

سعی فراوان دستگاه حکومتی هارون برای مخفی نگه‌داشتن شهادت امام علیه السلام و تلاش گسترده آنان برای عادی جلوه‌دادن مرگ حضرت، نشانه‌ی پایگاه رفیع اجتماعی امام و وحشت عباسیان از اوست.

پیکر مطهرش پس از تحمّل سال‌ها زندان به‌طور معجزه‌آسایی توسط فرزندش علی بن موسی الرضا علیه السلام غسل داده شد و در مقابر قریش در مدینه السلام - در حاشیه بغداد - مدفون گردید. مزار شریفش مورد توجه عموم قرار گرفت و سالها بعد نوه بزرگوارش حضرت امام جواد علیه السلام در کنارش دفن شد و شیعیان دلباخته‌ی آنها شهر کاظمین را در کنار تربت پاکشان تأسیس نمودند.

از امام موسی بن جعفر دریای بیکرانی از معارف اسلام در توحید و نبوت و امامت و معاد، و احکام و آداب تربیتی - اخلاقی در قالب هزاران حدیث کوتاه و بلند، و شاگردان عالم عامل، و سیره عملی ارزشمند در میدان‌های مختلف، و نسلی پاک و بابرکت به یادگار مانده است.